

Institutt for sosiologi og statsvitenskap
Department of sociology and political science

**Eksamensoppgave i POL1001 Innføring i statsvitenskap:
Politisk teori og politisk adferd
Examination paper for POL1001 Introduction to Political
Science: Political Theory and Political Behavior**

Faglig kontakt under eksamen/Academic contact during examination:

Anders Todal Jenssen

Tlf./Phone: 73 59 17 13

Eksamensdato/Examination date: 29.05.2015

Eksamenstid/Examination time: 5 timer/5 hours

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler/Permitted examination support material:

Ingen/None

Sensurdato/Grades announced on: 18.06.2015

Målform/språk/Language: Bokmål/Nynorsk/English

Antall sider/Number of pages: 2 side Bokmål/2 side Nynorsk/2 pages English

Antall sider vedlegg Number of pages enclosed: Ingen/None

Bokmål

Eksamensoppgave POL 1001 Våren 2015

Eksamen består av to deler, politisk atferd og politisk teori. De to delene teller likt i vurderingen av besvarelsen

Politisk atferd

1. Svar på *enten* spørsmål A *eller* spørsmål B

- A. Hva er en «ideologisk dimensjon»? Hvilke ideologiske dimensjoner preger norsk politikk? Drøft samarbeidsklimaet mellom regjeringspartiene Høyere og Fremskrittspartiet og «støttepartiene» Kristelig folkeparti og Venstre med utgangspunkt i Aardals beskrivelse av velgergruppens plassering i forhold til de ideologiske dimensjonene.

Eller

- B. Drøft økonomiske, sosiologiske og psykologiske forklaringer på valgdeltakelse.

2. Forklar de følgende begrepene. Skriv maksimalt en halv side pr. begrep.

- skillelinje
- politisk representasjon
- utjevningsmandat
- framingeffekt (effekt av tolkningsramme)
- krysspress
- diffus systemstøtte

Politisk teori

Svar på to av de følgende fire spørsmålene:

1. Platons gjenferd treffer gjenferdet til Thomas Hobbes på Café Sito. Platon har allerede funnet en plass da Hobbes setter seg ved siden av ham. Platon virker misfornøyd og starter straks en diskusjon med Hobbes. De er særlig uenige om følgende spørsmål: Hva er målet med samfunnsstyring? Hvem skal styre? Hva er rettighetene og pliktene til borgerne? Hvor langt rekker den styrendes autoritet i religiøse spørsmål? Oppsummer hvordan diskusjonen mellom dem imellom mest sannsynlig vil forløpe.
2. Du reiser tilbake til 1870 i en tidsmaskin og ender i en nattklubb med cabaret i Barselona (beklager, ikke Berlin). Bakunin og Mill er der, og selv om de bare drikker melk, ser de ut til å være i godt humør på grunn av sangen. Mill begynner å snakke om individuelle rettigheter og hvor viktig det er at myndighetene beskytter disse rettighetene, spesielt retten til å arbeide fritt for genier, som han selv. Mill ytrer noe om at intellektuelle med høy integritet har et ansvar for å styre samfunnsledelsen i en fornuftig retning. Hvilke utfordringer ser Mill for å etablere og vedlikeholde god samfunnsstyring, hva har Bakunin å si til alt dette?
3. Du sovner over bøkene etter et seksten timers lesemaraton fokusert på ulike britiske filosofer. Du drømmer og ser Platon og Bakunin i himmelen ved siden av Frans av Assisi og Leiv Eiriksson. Frans kommer på å engasjere disse to tenkerne i en diskusjon og presenterer dem for fire spørsmål: Først: Hva er den beste måten å organisere et samfunn på? For det andre: hvem skal fungere som drivkraften i å skape progressiv endring? For det tredje: Hvilke er de viktigste verdiene å beskytte i et godt samfunn? Og for det fjerde: Hva er arbeiderklassens rolle i et idealsamfunn?
4. Du kan ikke motstå en god seanse og kontakter et medium for å samle gjenferdene til Thomas Hobbes og John Stuart Mill. Hobbes innleder med å ta et emne han mener er av avgjørende betydning, at myndighetene sørger for at folk ikke dreper hverandre. Hvordan tror han myndighetene kan oppnå dette? Hva legger han vekt på? Mill har naturligvis en annen oppfatning – hva er den?

Nynorsk:

Eksamen i POL 1001 våren 2015

Eksamen består av to delar, politisk åtferd og politisk teori. Dei to delane tel likt i vurderinga.

Politisk åtferd

1. Svar på enten spørsmål A eller spørsmål B.

- A. Kva er en «ideologisk dimensjon»? Kva for ideologiske dimensjoner pregar norsk politikk? Drøft samarbeidsklimaet mellom regjeringspartia Høyre og Fremskrittspartiet og «støttepartia» Kristeleg folkeparti og Venstre med utgangspunkt i Aardal sin framstilling av plasseringa til veljargruppene i forhold til dei ideologiske dimensjonane.

Eller

- B. Drøft økonomiske, sosiologiske og psykologiske forklaringar på valdeltaking.

2. Forklar dei følgjande omgrepa. Skriv maksimalt ei halv side pr. omgrep.

- skiljeline
- politisk representasjon
- utjammingsmandat
- framingeffekt (effekt av tolkingsramme)
- krysspress
- diffus systemstøtte

Politisk teori

Svar på to av dei fire spørsmåla:

1. Platons gjenferd treffer gjenferdet til Thomas Hobbes på Café Sito. Platon har allereie funnet ein plass da Hobbes setter seg ved sida av han. Platon verker lite nøgd og starter straks ein diskusjon med Hobbes. De er særleg usamde om desse spørsmåla: Kva er målet med samfunnsstyring? Kven skal styre? Kva er rettane og pliktene til borgerane? Kor langt rekker autoriteten til den styrande i religiøse spørsmål? Summer opp korleis diskusjonen mellom dei imellom mest truleg vil utvikle seg.
2. Du reiser tilbake til 1870 i ei tidsmaskin og ender i ein nattklubb med kabaret i Barselona (beklagar, ikkje Berlin). Bakunin og Mill er der, og sjølv om dei berre drikker mjølk, ser dei ut til å være i godt humør på grunn av songen. Mill begynner å snakke om individuelle rettar og kor viktig det er at myndighetene vernar om disse rettane, spesielt retten til å arbeide fritt for geniar, som han sjølv. Mill ytrar noko om at intellektuelle med høy integritet har eit ansvar for å styre samfunnsleiinga i ei klok retning. Kva for problem ser Mill med å etablera og halde ved like god samfunnsstyring, kva har Bakunin å seie til alt dette?
3. Du sovnar over bøkene etter eit seksten timars lesemaraton fokusert på ulike britiske filosofar. Du drømmer og ser Platon og Bakunin i himmelen ved sida av Frans av Assisi og Leiv Eiriksson. Frans kjem på å engasjere dei to tenkerane i ein diskusjon og presenterer dei for fire spørsmål: Først: Kva er den beste måten å organisere et samfunn på? For det andre: kven skal fungere som drivkrafta i å skape progressiv endring? For det tredje: Hva er de mest viktige verdiene å verne om i et godt samfunn? Og for det fjerde: Kva er rolla til arbeidarklassen i eit idealsamfunn?
4. Du kan ikkje stå imot ein god seanse og tek kontakt med eit medium for å samle gjenferda til Thomas Hobbes og John Stuart Mill. Hobbes innleier med eit emne han meiner er av stor viktighet, at myndighetene sørgjer for at folk ikkje dreper kvarandre. Korleis trur han myndighetene kan oppnå dette? Kva legger han vekt på? Mill har naturlegvis ei anna meining – kva er den?

English

Examination POL 1001 spring 2015

1. Answer *either* question A *or* question B

A. What is an “ideological dimension”? Which ideological dimensions characterize Norwegian politics? Discuss the collaboration issues between the governing parties Høyre (Conservative Party) and Fremskrittspartiet (Progress party) and the “collaborating” parties Kristelig Folkeparti (Christian Democratic Party) and Venstre (Liberal Party) with Aardal’s description of the positions of the different groups of voters in relation to the ideological dimensions as the starting point.

Or

B. Discuss economic, sociological and psychological explanations of electoral participation.

2. Explain the following concepts (maximum half a page pr. concept)

- Cleavage
- Political representation
- Compensatory seat
- Framing-effect
- Cross-pressure
- Diffuse system support

Political theory

Answer any two of the following questions:

1. Plato's ghost and Thomas Hobbes' ghost run into each other in Café Sito. Plato has a seat already when Hobbes sits down next to him. Plato seems displeased and immediately starts an argument with Hobbes. Their chief points of disagreement involve: what is the purpose of government? Who should rule? What are the rights and duties of citizens? And what is the extent of authority of the sovereign in relation to religious matters? Please summarize how their argument is likely to unfold.
2. You travel back in a time machine to 1870 and find yourself in a cabaret night club in, well, Barcelona (sorry, not Berlin). Bakunin and Mill are there and, although they stick to drinking milk, they seem to be getting a bit high from all the singing. Mill starts talking about individual rights and how it is important for the government to protect those rights, especially the rights of geniuses like himself to work freely. Mill mutters something about intellectuals of high integrity having the responsibility to steer government in a sensible direction. What threats does Mill see to establishing and maintaining good government, and what does Bakunin say to all of this?
3. You fall asleep over your books after a 16-hour marathon, reading the works of various British philosophers. You have a dream in which you see Plato and Bakunin in heaven, sitting next to Saint Francis of Assisi and Leiv Eiriksson. Saint Francis gets an idea to draw these two thinkers into a discussion, and poses four questions to them: first, what is the best way to organize society? Second, who should function as the driving force in promoting progressive change? Third, which is the most important value to be protected in a good society? And fourth, what is the role of the working class in this ideal society?
4. You cannot resist a good séance and contact a medium to summon the spirits of Thomas Hobbes and John Stuart Mill. Hobbes starts by returning to his theme that it is centrally important that government keep people from killing each other. How does he think government can achieve this? Where does he place his emphasis? Mill, of course, has another opinion – what is it?